

POSTANAK NEKIH IMENA NOVOOSNOVANIH MJESTA U MEĐIMURJU

Kako sam u vrijeme od 1920. do 1947. vršio službu referenta, a kasnije i šefa Agrarnog ureda u Varaždinu, pod koji je ured spadao čitav teritorij bivše Varaždinske županije i Međimurja — ukupno 10 kotareva — poznate su mi putem agrarne reforme mnoge pojedinosti o denominaciji nekih novoosnovanih mjesta u Međimurju nakon I svjetskog rata, pa to ovdje objavljujem kao prilog proučavanju mjesnih imena SR Hrvatske, a napose Međimurja.

Mađarski grof Feštešić Eugen, kojeg porodica vodi porijetlo iz našeg Turopolja, imao je na području Međimurja ogroman veleposjed od 27.000 katastarskih jutara, i to oko 14.000 k. j. oranice i livada, oko 10.000 k. j. šumskih površina i oko 3.000 k. j. pašnjaka i ostalog zemljišta. Ukratko $\frac{1}{5}$ Međimurja. Sjedište je imao u dvorcu Pribislavcu kraj Čakovca, oko kojega se nalazilo veliko šetalište.

Odmah nakon svršetka I svjetskog rata, kao i u ostalom dijelu stare Jugoslavije, pristupilo se provedbi agrarne reforme i u Hrvatskom zagorju i Međimurju, koja je reforma uglavnom završena do godine 1941. prijelazom veleposjedničkog zemljišta u posjed i vlasništvo siromašnih seljaka ovog kraja.

Zbog velike nestašice podesnog zemljišta za osnivanje seljačkih kućišta već je 1921. bio donesen Zakon o djelomičnoj eksproprijaciji veleposjedničkog zemljišta za osnutak seljačkih kućišta i kuća, pa se, među ostalim, provedbi tog zakona pristupilo i u Međimurju i u razdoblju od 1921. do 1941. osnovala se ova samostalna nova naselja:

1. *Boleslava*: Na rudini blizu mjesta Zebanec, uz cestu Štrukovec—Martin na Muri, tako nazvano po istoimenoj rudini.

2. *Brodec*: Na pašnjaku između željezničke pruge Čakovec—Donja Lendava i mjesta Vratišinec, tako nazvano po istoimenoj rudini, odnosno pašnjaku.

3. *Celine*: Na pašnjaku s obje strane poljskog puta Sivica—Ferketec, tako nazvano po istoimenom pašnjaku.

4. *Črna Mlaka*: Kraj puta Selnica—Mursko Središće, tako nazvano po bivšem istoimenom majuru.

5. *Ekolovec*: Na pašnjaku kod Vratišincea, s lijeve strane željezničke pruge Čakovec—Donja Lendava. Tako nazvano po prvom naseljeniku Mikulaju, koji je imao nadimak »Ekola«, jer je prije rata boravio kao radnik dulje vrijeme u Trstu, naučio nešto talijanski i običavao nakon povratka u Vratišinec upotrebljavati talijanski izraz »ecola«.

6. *Gornji Kuršanec*: Na bivšem šumskom zemljištu kraj Dravskog mosta, s obje strane željezničke pruge, ceste Varaždin—Čakovec i ceste Varaždin—Kuršanec. Tako nazvano po mjestu Kuršanec, koje leži oko 2 km jugoistočno od tog naselja. Ta se šumska površina nekada zvala Kuršanski lug, u kojem je godine 1664. poginuo od divljeg vepra tadanji hrvatski ban Nikola Zrinjski ml., brat Petra Zrinskog, pa je zbog toga ta šuma kasnije prozvana »Zrinska šuma«.

7. *Jendrašiček*: Na pašnjaku s obje strane puta Mala Subotica—Belica, tako nazvano po prvom naseljeniku, koji je imao nadimak Jendrašiček.

8. *Komparija*: Rudina kraj mosta na Muri a uz cestu Hodošan—Letenje (Mađarska). Tako nazvano po istoimenoj rudini, na kojoj je bila prije sadašnjeg željezničkog mosta na Muri drvena skela za prijevoz preko Mure, a skelu Međimurci zovu komp, od čega je nastalo ime Komparija.

9. *Kraljevec Marof*: S obje strane puta Donji Kraljevec—Rok, tako nazvano po istoimenom majuru.

10. *Križopotje-Dragslavec*: Na šumskoj krčevini nedaleko križanja putova Gornji Mihaljevec—Šenkovec i Gornji Hrašćan—Dragslavec, tako nazvano po križanju tih putova i susjednom mjestu Dragslavec.

11. *Kvitrovec*: Na pašnjaku s obje strane ceste Turčišće—Domašinec, tako nazvano po prvom naseljeniku, koji se je zvao Kviter.

12. *Mačkovec kraj Orehovice*: Na pašnjaku uz put Podbrest—Orehovica, tako nazvano po prvom naseljeniku, koji se je zvao Maček.

13. *Mali Rok*: Na bivšem majuru na rudini Mali Rok, s lijeve strane ceste Čakovec—Podturen, tako nazvano po istoimenom majuru.

14. *Matekovec*: Uz cestu Podturen—Ferketinec, tako nazvano po prvom naseljeniku, koji je imao nadimak Matek.

15. *Novi Dvori*: Na bivšem majuru Novi Dvori, uz cestu Mursko Središće—Martin na Muri, tako nazvano po istoimenom majuru.

16. *Novi Rok*: Na bivšem majuru Novi Rok, s desne strane ceste Čakovec—Podturen, tako nazvano po istoimenom bivšem majuru.

17. *Novi Donji Hrašćan*: Na pašnjaku uz cestu Donji Hrašćan—Turčišće, tako nazvano po obližnjem selu Donji Hrašćan.

18. *Novo Selo-Rok*: Na bivšem majuru i rudini Rok, s obje strane puta Sv. Rok—Novo Selo — do željezničke pruge Čakovec—Donja Lendava, kao i s obje strane ceste Čakovec—Podturen, tako nazvano

po obližnjem Novom Selu te po bivšem majuru i vrlo staroj kapeli posvećenoj sv. Roku, gdje se svake godine na dan 16. VIII održavalo veliko proštenje.

19. *Piškorovec*: Na pašnjaku uz put Držimurec—Gardinovec, tako nazvano po prvom naseljeniku, koji se je zvao Piškor.

20. *Pitomača*: Na pašnjaku kraj Čakovca, uz cestu Čakovec—Šenkovec, tako nazvano po istoimenom pašnjaku.

21. *Poleve*: Na bivšem majuru na rudini Poleve, uz put Strahoninec—Kuršanec, tako nazvano po istoimenom bivšem majuru.

22. *Potrnav*: Na šumskoj krčevini s desne strane pruge Čakovec—Kotoriba, kraj puta Pribislavec—Štefanec, tako nazvano po bivšoj istoimenoj šumi.

23. *Preloge*: Na pašnjaku s obje strane puta Ivanovec—Vularija, tako nazvano po istoimenom pašnjaku.

24. *Remiz*: Na bivšem majuru i rudini Remizu, kraj puta Sivica—G. Kraljevec, tako nazvano po istoimenom bivšem majuru.

25. *Sitnice*: Na livadi uz cestu Štrukovec—Mursko Središće, tako nazvano po istoimenoj livadi.

26. *Sv. Jelena*: Na bivšem majuru i rudini Sv. Jelena, s lijeve strane ceste Čakovec—Šenkovec, tako nazvano po bivšem istoimenom majuru, gdje je nekoć stajao znameniti samostan i crkva pavlina, u kojoj je bila grobnica obitelji Zrinjskih.

27. *Sv. Jožef*: Na rudini Sv. Jožef na križanju cesta Štrukovec—Martin na Muri i puta Selnica—Mursko Središće, tako nazvano po kamenu sakralnom stupu s istoimenim kamenim svecem na tom križanju.

28. *Škartica*: Na rudini Škartica kraj puta Čakovec—Strahoninec, tako nazvano po istoimenoj rudini.

29. *Travnik*: Na livadi kraj Čakovca, s desne strane željezničke pruge Čakovec—Kotoriba i kraj puta Buzovec—Strahoninec, tako nazvano po istoimenoj livadi.

30. *Zakulnik*: Na pašnjaku uz put Pribislavec—Štefanec tako nazvano po istoimenom pašnjaku.

31. *Zaloga*: Na livadi istočno od sela Podturen, s lijeve strane ceste Podturen—Dekanovec, tako nazvano po istoimenoj livadi.

32. *Zatrnje*: Na pašnjaku kraj puta Pribislavec—Štefanec, tako nazvano po istoimenom pašnjaku.

Naknadno upisani nazivi na geografskoj karti:

33. *Dravski Sveti Križ*: Na križanju ceste Čakovec—Prelog i puta Mala Subotica—Podbrest, tako nazvano po bivšem istoimenom majuru, odnosno po prastarj crkvi sv. Križa, oko koje su se prije održavali veliki sajmovi i proštenja na dane 3. V i 14. IX.

34. *Facarnica*: Preko čakovečke želj. stanice, uz cestu Čakovec—Varaždin, tako nazvano po istoimenoj bivšoj šumi, u kojoj su grofovi Festetići imali odgajalište fazana.

35. *Novo Selo-Prode*: Na pašnjaku kraj ceste Hodošan—Donji Hrašćan, tako nazvano po pašnjaku Prode, na kojem je to naselje nastalo.

36. *Slemenica*: Na biv. majuru kraj ceste Čakovec—Mursko Središće, tako nazvano po istoimenom bivšem majuru.

Imena navedenih naselja dao je sam narod bez uplitanja vlasti.

Sva ova naselja osim Boleslave ubilježena su na zemljopisnoj karti 1 : 100.000, sekcija Čakovec, koja je reambulirana 1930, a dopunjena 1948. godine.

Osim navedenih naselja bilo je u tom razdoblju osnovano i dosta agrarnih naselja, ali kako ta naselja leže neposredno uz već postojeća stara mjesta, s kojima čine zaokruženu kontinuiranu cjelinu, to ta nova naselja nemaju posebna imena, već imena starih mjesta. Ta su stara mjesta: Belica, Čakovec, Gardinovec, Gornji Hrašćan, Gornji Vidovec, Hlapičina, Jurčevac, Lapšina, Mačkovec kraj Čakovca, Totovec, Turčišće, Vratišinec i Zasadbreg.

Na svim tim novoosnovanim gradilištima podignuto je u navedenom razdoblju oko tisuću seljačkih kuća i gospodarskih zgrada, pa je za prenapučeno Međimurje bilo to, kao i podjela čitavog tog veleposjeda, od ogromnog značenja za dalji ekonomski prosperitet Međimurja.

Arhiv bivšeg Agrarnog ureda u Varaždinu, koji je te stvari **pro**vodio, ne postoji više, pa sam podatke donio prema vlastitim zabilješkama i sjećanju.

Registar citiranih toponima

Belica	Gornji Vidovec v. Vidovec G.
Boleslava	Hlapičina
Brodec	Hodošan
Buzovec	Hrašćan Donji v. Donji H.
Celine	Hrašćan Gornji v. Gornji H.
Čakovec	Ivanovec
Črna Mlaka	Jacine
Dekanovec	Jandrašiček
Domašinec	Jurčevac
Donja Lendava v. Lendava D.	Komparija
Donji Hrašćan v. Hrašćan D.	Kotoriba
Dragoslavec	Kraljevec Gornji v. G. Kraljevec
Dravski Sveti Križ	Kraljevec Marof
Držimurec	Krištanovec
Ekolovec	Križopotje-Dragoslavec
Facarnica	Kuršanec
Ferketinec	Kuršanec Gornji v. Gornji K.
Gardinovec	Lapšina
Gornji Hrašćan v. Hrašćan G.	Lendava Donja v. Donja Lendava
Gornji Kraljevec v. Kraljevec G.	Letenje
Gornji Kuršanec v. Kuršanec G.	Mačkovec kraj Čakovca

Mačkovec kraj Orehovice
Mala Subotica
Mali Rok
Mar in na Muri
Matekovec
Mursko Središće
Novi Dvori
Novi Rok
Novo Selo-Rok
Novo Selo Prode
Orehovica
Palinovec
Palovec
Piškorovec
Pitomača
Podbrest
Poleve
Potrnava
Prelog
Preloge
Pribislavec
Prode v. Novo selo-Prode
Remiz
Rok Mali v. Mali R.
Rok Novi v. Novi R.
Rok sv. v. Sv. R.
Selnica v. Novo Selo-Rok

Selo v. Novo Selo-Prode
Sitnice
Sivica
Slemenica
Središće Mursko v. Mursko S.
Strahoninec
Subotica v. Mala S.
Sv. Jelena
Sv. Jožef
Sv. Križ v. Dravski Sv. K.
Sv. Rok
Šenkovec
Škartica
Štefanec
Štrukovec
Totovec
Travnik
Turčišće
Varaždin
Vidovec G.
Vratišinec
Vularija
Zakulnik
Zaloge
Zatrnje
Zasadbreg
Zebanec